మొదటి మొగ్గబారింది

కొసత్వనిరియాన

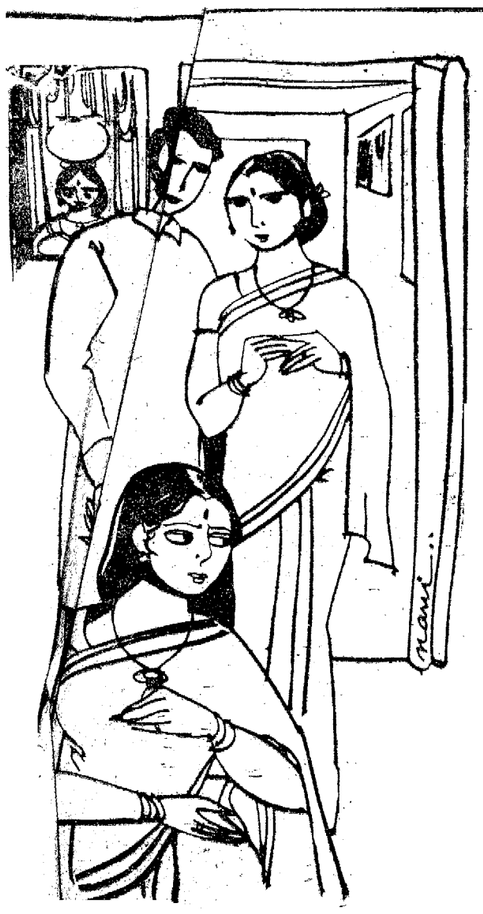

గ్గుపుకు చేరి అలవాటుగా... అటు చూశాను. అదు మాత్రాడు. ఓహ్... ఇదిగా ఉంటే జీటినట్టయింది. లేతకిరణాలకు కమలం పోస్తాతిజల్లుకు ముత్య విచ్చుకుంటాయో నా కంటే తియ్యగా పూరగా పురకలు

సం, ఈ ఒక్కక్షణం రాబడిపోతానో ఎంత రో ఏలా వివరించను?

మేమిటంటే మూడేళ్ళ లు కలుసు తున్నప్పుడు గా అవరోధం చేసినట్టు న్నాడో నేటికి...నేటికి నలోకింటిక్ మార్పులేదు. దే అతనిలోఉన్న అగుణమే గా అకర్షించి, అతనికి ఉదేమో!

ఇంకేకలు. ఈకరం బయలు దేరటంతో ఒంటిమీటికి స్పృహవచ్చి ఆలోచనలకు పుల్‌స్టాప్ పెట్టాను.

బస్ వచ్చేసింది అది నేను వెళ్ళేబస్ అతనువెళ్ళేబస్ ఇంకాలాలేదు. ఆబస్‌ను చూడగానే చెడ్డ చిరాకేసింది. అలా విస్సుకోవడం ఎన్నోసారోగాని అతని బస్సుకంటే నాబస్సు ముందుపచ్చినపుడు ఇలా విస్సుకోవడంమామూలే. ఇదిబస్సు పోతే మళ్ళీ గంటతరువాతగాని బస్సు రాదు. చివరిసారిగా అన్నట్టు అతనివైపు చూశాను. అతనుమాత్రం చూపులు ముందుకు స్థారించి ఎటో చూస్తున్నాడు. నిరాశ చుట్టుముట్టగా అయిష్టంగానే రవ్వంతరోషం తలెత్తగాబస్సులో ఎక్కి కూర్చున్నాను. బస్సుకదిలి వేగాన్ని అందుకుంది. నాలోని ఆలోచనలుకూడా అతని రూపాన్ని వెనకేసుకొని పరం పరలుగా సాగిపోతున్నాయి.

ఆరోజు ఉద్యోగంలోచేరిన మొదటి రోజు.

సాయత్రం ఆఫీసుపదిలగానే వచ్చి బస్ స్టాప్‌లో నిలుచున్నాను. కొత్తగా బట్టి నితుకు నితుకుగా ఉంది. ఇకనుండీ ఈ పరిసరాలకు అలవాటు పడిపోవాలి. ఈరోజు చూసినంత ఆశక్తిగా, ఇదిగా నాడుగు రోజులతరువాత చూడలేము, కాలక్రమాన ఆదృష్టి ఈ పరిసరాలలో సంబంధం బలీయమైనకొద్దీమారిపోతుంది

ఇలా ముస్సుందు ఉత్పన్నమయ్యే నమస్యలను గురించి, తదుష్టపడే వ్యక్తులను గురించి. వారిపధ్య గడిచిపోయే జీవితంఎలాఉంటుందో? పెళ్ళైనమునన స్నేహ సంబంధాలు ఎలా ఉంటాయో ఊహిస్తూ ఆలోచనలో మునిగిఉన్న నాకు.....నా. ఆ పరిసరాలను పర్యతిధ్వనించే ఆర్తనాదం నాకర్ణపుటాలను తాకి ఉలిక్కిపడి లేచుకున్నాను.

అటునుండి వెళ్ళుతున్న రిక్షాను. ఎదురుగా వస్తున్న జీపు గుద్దెయ్యడం ఆజీపు అద్దాలు భళ్ళున పగిలిపోయి తునాతునకలయి పోవడం, అలాగుద్దిన జీపుపక్కకుతిరిగి ఎదురుగాఉన్న నందులోనుండి పరుగులుతీయడం రెప్పపాటు కాలంలో జరిగి పోయాయి. ఆ దెబ్బకు రిక్షా నాలుగు గజాలదూరం వెనక్కు వెళ్ళి తలగుపడిపోవడం రిక్షా లాగేవాడు ఒకవైపు అందులోఉన్న వ్యక్తి రోడ్డు మధ్య బోర్లాపడిపోవడం జరిగాయి

కళ్ళముందు జరుగుతున్నదంతా దిగ్భ్రాంతి చెంది తలపించిన జనసమంతా వెంటనేకార్యరంగంలోకి దిగారు. రోడ్డు మధ్యలో తలకు బలంగా దెబ్బతగిలి స్పృహ లేకుండా పడిపోయిన అతన్ని చేతులపైన తెచ్చి బస్టాప్‌లోకి చేర్చారు. అతని తలనుండి రక్తం అవిరామంగా కారుతోంది. రోడ్డంతా రక్తసిక్తమయ్యింది మరికొంచెంఆటుపక్క పడిఉన్న రిక్షావాణ్ణి అక్కడే చేర్చారు అతను స్పృహలోనే ఉన్నాడు. ఎదమ చేయి జబ్బ క్కింది భాగంనుండి వ్రేలాడుతున్నది అతను దీనాతిదీనంగా ఏడుస్తూ" నాచెయ్యి విరిగిపోయింది ... నాచెయ్యి విరిగిపోయింది. నావిల్లలగతి ఏంగాను దేవుడో? అంటూ పిల్లల్ని తలచుకొని ఏడుస్తుంటే అక్కడ జనం అంతా చలించి పోయారు.

తక్షణమే పరిగెత్తిన కొందరు ఆజీపును క్రాసురోడ్డులో అడ్డగించి జీపుతో సహా అతన్ని మళ్ళించుకు వచ్చారు. కొందరు యువకులు ఆవేశంలో ఇంతటి హృదయవిదారకమైన దుర్ఘటనకు కారణమైన జీపు డ్రైవర్ని రాలదు పట్టుకొని బయటికిలాగి కొట్టడానికి ప్రయత్నించారు. వెంటనే వారిని కొందరు వారించారు, ఇంతలో పోలీస్ వ్యాన్ వచ్చింది. చూసినవారంతా ఇన్స్పెక్టరుకు విషయం వివరించారు వివరించడంలో లేలేదేమిటంటే రిక్షా వరైన మార్గంలోనే వయవిస్తుండగా జీపుదాన్ని అక్రమంగాఅడ్డగొంది. పరంగాఇంత భయానక పరిస్థితి ఉత్పన్నమై ఇంతటి ఘోరానికి దారితీసింది తరువాత రిక్షావాణ్ణి అందుకొని పాసింజరుని జీపు డ్రైవర్‌తోసహా పోలీసు వ్యాన్‌లోకి ఎక్కించారు కొద్దిక్షణాల్లో జీపు కదిలిపోయింది.

అక్కడ జనం తీర్థంలాపోగయ్యారు. గుంపులు గుంపులుగా ఏర్పడి ఎటికి తోచినవిధంగా వారువ్యాఖ్యానిస్తున్నారు కొత్తవారు అక్కడచేరి తరగబడి ఉన్న రిక్షాను రోడ్డంతా పరుచుకొనిఉన్న రక్తాన్ని చూసి ఆ క్షణం అ ని గుర్తించినా మళ్ళీ అక్కడ ఉన్నవారిని ఏంజరిగిందని ఆతంగాఅడుగుతున్నారు చూచినవారు వివరిస్తున్నారు. కొందరు మాటాడాలేదు "అంటున్నారు. కొందరు డ్రైవరు చర్యకు మండిపడుతున్నారు. కొందరు రిక్షావాని స్థితిని ఊహించి జాలిపడిపోతున్నారు.

నేను జరిగిన తంతునంతా కొయ,

> నిత్యజీవితంలో విచిత్రమైన సంఘటనలు జరుగుతుంటాయి. అవి మన జీవితపథాన్నే మార్చివేస్తాయి; ఒకోక్కప్పుడు అవి మన మనస్సుపై తీవ్రమైన అఘాతం కలిగిస్తాయి. ఈ కథలోని రాధకూడా అలాంటి అఘాతానికి గురి అయింది.

బరిపోయి చూస్తుండిపోయాను. కాని వాళ్ళను బస్ స్టాప్‌లో చేర్చినపుడు, వెంటనే ఎరిగెత్తుకువెళ్ళి హోటల్‌నుండి నీళ్ళు పట్టితెచ్చి వారిగాయాలను కడిగి నీళ్ళు తాగించేటప్పుడు. డ్రైవర్ను కొట్టబోయే వారిని నివారించినప్పుడు. ఇన్స్పెక్టరుకు జరిగిందంతా వివరించేటప్పుడు అతను ప్రదర్శించిన నైపుణ్యం చాతుర్యం నన్ను ముగ్ధురాల్ని చేసింది అక్షణమేఅతనిలోమ్మనామను: పలకంపై ప్రత్యేక స్థానం ప్రతిష్ఠించుకొంది శంకర్ మనం అన్న కండక్టర్ కేకతో ఇహలోక సంబంధం కలిగి ఆలోచనలను కట్టిపెట్టి బస్ దిగాను.

ఇంటికిచేరి వంట పూర్తిచేసి. భోజనం ముగించేసరికి రాత్రి తొమ్మిది దాటింది. పక్కవేసుకొని మేనువాలాను పడుకున్నాననన్న మాటేకాని తలపులన్నీ అతనిచుట్టే పరిభ్రమిస్తున్నాయి.

నాలో రోజురోజుకు ఎదుగుతున్న ప్రేమ ఏకపక్షమైనదేనా?... అన్నభావన నాసుప్తిష్కంలో మెదలగానే అసంతృప్తి కలుగజేస్తున్నది ఆశానిరాశల మధ్య ఊగిసలాడి పోతున్నాను. అసలిది ప్రేమేనా అన్న ప్రశ్న తలెత్తినపుడు నా తు నే ను వే సు కు న్న ప్పు డు నిరాశా నిస్పృహలతో క్రుంగి పోతున్నాను రెండు హృదయాలు ఏకమై స్పందించి జనించే అవిశ్శబ్దసంగీతంలో ఎన్నెన్నో మధుర భావాలు. స్రష్టలకరింతలు. పలవరింతలు విరహాలు తాపాలు మాలో ఎక్కడా ఇలా జరిగిపోవలసిందేనా? లేదు. అలా— జరుగకూడదు. నాప్రేమ జయించాలి. రంగు రంగుల ఆకాశ సౌధాలు ఏపటుత్వమూ లేకుండా నేలకూలిపోకూడదు అలా జరిగినే ఏలపించకూడదు. నాస్థైర్యత్వం ఫలించాలి, పెళ్ళాలి, పెళ్ళిపలుకరించాలి. పరిణయం పెంచుకోవాలి. స్నేహం చెయ్యాలి. హృదయాన్ని మేల్కొల్పాలి. రాగరంజితం చేయాలి అతని గుహాశీపనంలో

బరువుతో ఆరణంగా ఇలా తలపోస్తుంటే ఏది ఇష్టమిష్టంగా నా ఘనాను అంచనుండా ఉంది. నాకే పరిమితమైన నా హృదయ గర్భములో మొలకెత్తి పెరిగి పెద్దదవుతున్న ప్రేమలత ఎటు తిరుగుతుంది? కలకాలం పచ్చగా కలకలలాడుతుంటోలేక పాడుచేసి నిడుదారి సంరక్షించే మాలిలేక వాడిపోతుందా? చివరికి ఎలా పరిణమిస్తుందో, అతనికి తనయందు ఎలాంటి భావముందో నిర్ణయించలేక పోతున్నాను.

ఒకరోజు అంతకుముందు - ఇంటి దగ్గరినుండి వచ్చిన ఉత్తరంలో అన్ని విషయాలు వార్తని చివరిలో "పద్మజ అక్కడే, నాంపల్లిలో ఉంటుందట వీలుంటే కలుసుకో అని వ్రాసి క్రింద అడ్రసు రాసింది అన్న.

ఆ విషయం చదవగానే గుర్తుకు వచ్చింది పద్మజ "అ అవును పద్మజ ఇప్పుడు ఎలాఉందో? పద్మజది నాది చిన్ననాటి స్నేహం. మూడేళ్ళ క్రితం దాని పెళ్ళిజరిగింది. పెళ్ళికి మరీమరీ రమ్మని ఎంతో గట్టిగా వ్రాసింది. అప్పుడు నేను హాస్టల్‌లో ఉంటూ చదువుకుంటున్నాను. పరీక్షలు దగ్గరపడడంతో వెళ్ళడానికి వీలుపడలేదు. డ్రాయింగ్‌లో గ్రీటింగ్స్ మాత్రం పంపించాను. మళ్ళీ వెళ్ళడానికి ఇప్పుడేవీలుపడింది ఉత్తరం. వచ్చినప్పటినుండి. ఈఆదివారంకోసం ఎప్పుడు రెక్కలు కట్టుకొని పద్మజ ముందువాలి సర్ ప్రైజ్ చేద్దామా అని ఉబలాట పడిపోయాను. మూడు నంవత్సరాలకు పెనుతున్నాను పట్టిచేతులతో ఎలా వెళ్ళను. తీరా పరో సందేహం పట్టుకొంది. పద్మజకు ఏమన్నా పిల్లలా? పుట్టిపుంటారు, ఏం పట్టుకెళ్ళాలో అర్థం కాలేదు. చివరికో చక్కటి ఆలోచన వచ్చింది ఈరోజు ఇల్లు కనుకొన్నట్లయితే ఇక రాకపోకలు జరుగుతాయి కదా? పిల్లలుంటే వాళ్ళ బర్త్‌డేకు మంచి కానుకలు తీసుకు పోవచ్చు. ఇప్పుడు మాత్రం ఒక స్వీటు బాక్స్, పళ్ళు పట్టుకెళ్ళాడానికి నిశ్చయించుకున్నాను.

తలారా స్నానంచేసి, పడుగుగా ఇది అల్లుకొని అందులో మల్లెదండ తురిమి నాకుఇష్టమైన లేతగులాబీ పారెన్ నైలెక్స్ చీర, అదేకలర్ బ్లౌజుతో మురిస్తాను. అద్దంలో నా ప్రతిబింబం చూసుకొని నా అందానికి నేనే ముగ్ధురాల్ని అయ్యాను.

ఉత్తరంలోని అడ్రసును పరో చన్నకాగితంలో వ్రాసుకొని పర్సు పర్సులో పెట్టి బుట్టలుతుకొని ఇంటికి తాళంవేసి బయలుదేరాను. ఇల్లు కదుక్కోవడం కొద్దిగా కష్టమే అయింది. ఇంటిసందర్ హోల్డ్‌చూసి తలుపుతట్టాను. తలుపుతీసిన పద్మజ ఒక్కక్షణం ప్రశ్నార్థకంగా చూసి "నీమ్రేమా నీవా అన్న. ఎవరోఅనుకున్నానేనన్నాళ్ళ తరువాత కలుసుకున్నాము" అంటూ మీద పడి బుజాలు కదిపేసింది, గుక్కతిప్పుకోకుండా మాట్లాడేస్తున్నది. దానిలో ఆశ్చర్యకరంగా అసందేహ ఎక్కువగా పొంగి పొర్లుతున్నది.

నేను నోరువిప్పి ఒక్కమాటైనా మాట్లాడకుండానే నాజవాజైన అనింద. కుండానే. "ఏమండీ! మీకు ఆదేప్రేమ గురించి చెబుతుందేదాన్నిరమా అదొచ్చింది. రండి పరిచయం చేస్తాను" అని చెయ్యిపట్టి లాక్కుపచ్చింది. ఆప్రయత్నంగా చేటలు జోడించిన నేను అంతే అగిపోయాను. అతను...అతను ఎవరోకాదు. ప్రతినిత్యము ... నిరంతరము... మదిలో హృదిలో, అణువులో అణువణువులో నాలో రూపుదిద్దుకున్న మూర్తీభవించిన ప్రేమమూర్తి ... కాదుకాదు, పరాయివ్యక్తి.

అతను చిరునవ్వుతో నమస్కరించి "ఆరేమీరా" అన్నాడు. ఆశ్చర్యంతో. మీకు ప్రేమ తెలుసా? అడిగింది పద్మజ, మరింత ఆశ్చర్యంతో అతని మొహంలోకి గ్రుచ్చిచూస్తూ.

"అవ! హడ్డాంతముందు ఆఫీసే పిరిది" అన్నాడు:

"అయితే మీరు తొందరగా స్నానం ముగించి రండి. అన్ని విషయాలు తీరిగ్గా మాట్లాడుకుందాము. నేనుసీళ్ళు దొన్లించి వస్తాను. నువ్వు ఇలాకూర్చుండవే, నేనిప్పుడే వచ్చేస్తా" అంటూ అతనిని బయటదేర దీసి, తనూ అతన్ని అనుసరించింది.

నాగుండెల్లో అగ్ని పర్వతాలు బద్దలయ్యాయి. భూమి పగిలి అందులో నేను కూరుకుపోతున్నట్టు, ఏదో తెలియని అగాధంలోకి విసిరి వేయబడ్డట్టు గజగజ వణికిపోయాను. తపాసు నిశ్చాన్నికి కదలి పొంగిపొర్లినట్లు మనస్సు అల్లకల్లోలమై పోయింది.

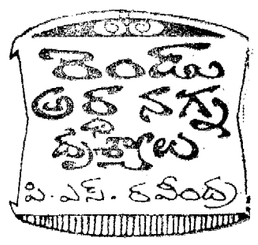

ఓ ప్రక్క
నాజూగ్గా వయ్యారి
భామ అందరో
పయిను పొంగులుచూపుతూ
బెల్టేసు జాకెట్టుతో
జానెడు కొంగుతో
మూరెడు చీరెతో;

మరో ప్రక్క
చిరిగిన బట్టలతో
కాలే కడుపులతో
మాడి పోతూ
చలికి వణుకుతూ
ఎండకు ఎండుతూ,

ఓ ప్రక్క
పట్టు బట్టలు కట్టుకోలేక;
మరో ప్రక్క
కట్టు బట్టలు కట్టుకోనులేక.

దైవభక్తి, లౌకికసలోడి బలలగేయాలు

పెద్ది రాఘవయ్య

...వ్యాదులుల్లకి చొచ్చుకు ...యి పశికాలాలపాటు పదిలంగా ఉంచిగేని వద్యాలూ- గీతాలూను. అంటేనే ఈ భారతీయ సంస్కృతికి మున్నుంగలై అదిలో అవనిపై అవతరించి పోలు- నాదాలై ఋషీశ్వరుల హృదయహాల్లోనుంచివెలికివచ్చినకాలు. వదం- గీతం రెంటి ప్రాశస్త్యాన్ని వివరిస్తూ మహాపండితులు, కీర్తిశేషులు మూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ఒకచోట ఇలా అంటారు.....

"తెలియవలసిన విషయమెంతయుండేదో దైవ భావలో అందును పవనములోనున్నను గూడ్డ నది వాక్యముపై వాక్యముగా నెడతెడకుండ దీగసాగుచున్నపుడు బాలుడు... పామరులు వెంటాడుచు దాని యర్థము నందుకొనజాలకుందురు... ద్రష్ట రూపము నసున్నను ఉగ్రదాలను ధారగా తోయుచున్న చో దాటుచు శ్రాగలాలరు... గ్రుక్కెడు... గ్రుక్కెడు చొప్పున నాచియాచిపోనవచో ద్రాగగల్గుదురు... అట్లయినను శ్రాగినదియు ఇక్కగా నిమిషమును... అట్లే తెలియవలసిన విషయమును గూడ గ్రుంచిత్రుంచి యించుకగాచేసి, నడుమ నడుమ...విశ్రాంతితైమత్తు పలుకును గూడ జేర్చి చెప్పినచో బాలుడు తేలికగా దెలిసికొన గల్గుదురు, అప్పుడు దాని యర్థమును తలలో పాంద్రదుకు జక్కగా నెలకొనును. అంతేకాక యదిబలుచుక కాళ లయమును గుణముగా గణబద్ధమై యుండుటచే పత్రరంజకమై, మరువరానిదైకూడ నుండును" ఇది బాలకులు, పామరులను ఉద్దేశించి చెప్పినా అందరికీ అన్వయిస్తుంది.

అందుకనేచో జానపదుల గుండెల్లో జాలువారిన భావప్రవంతి పాటల రూపాలలో వెలకురికి ప్రవహించింది.

హద్దూ పద్దూ లేకుండా అనంతంగా జాలువారుతున్న జానపద గేయప్రవంతిలో బాలల గేయాల పాత్ర ప్రత్యేకము. వాటిలో భక్తి భావభరితాలైనవి కొన్ని.

...వీటిల్లో పజలకుదరుల పరిష్కారగాల్లో పరవశ్రద్ధేత్తనవి కొన్నైతే... ఐడి పలుకుల ఇంపుబడి నడకలలో పరవసించినవి కొన్ని... దేవుడిని గురించి ప్రార్థించినవి కొన్ని... ఆదేవుడిలో తనస్థ గానంచేసినవి కొన్ని...ఐడి పలుకుల కర్త లెవరో తెలియనట్లే పలుకుపదులను గూడా కర్త లెవరో తెలియదు... ఇవి నోట్లో నిన్న పటగా ఐ ధు ల్ ది. బాలు అయి మహాప్రవాహమై ప్రవహించి నట్టిని.

భక్తి భావతరితాలైన బాలల జానపద గేయాలనగానే మనస్సృతి పథంలో తటస్థుస్తుంది కొన్ని అన్నాలు...

అందులో ఒకటి:

"ఏమగాయను నల్లన్న
ఏనుగుమీద రాముడు
ఎంలో చక్కని దేవుడు"

రాముడు ఎంతో చక్కని దేవుడు అంటానికి... ఆ బాల పండితుడు ఈ గేయాన్నంతా నాలుగే పాదాల్లో కల్పించాడు. ఏమగు నల్లన. ఏమగు కొమ్ములు తెల్లన, దానిమీద ఉన్న రాముడు చక్కని దేవుడు. దీనిలో యతి,ప్రాసాలయ ఒక దాని కొకటి పోటీపడి పరుగులు పెడతాయి. ఈ గేయాన్ని ఒకసారి విన్నంతనే మరచిపోగలరా? ఎవరైనా!

ఇంకోటి పజన రూపంగా పాడుకొనేది అదీ రాముడిని గురించే...

"రామన్న రాముడోయి రామ భజనా
రాము డొస్తున్నాడు రామభజనా
పూలా రథమునెక్కి రామభజనా.

ఊరేగుతున్నాడు రామ భజనా!"

విద్య నేర్చుకొనేవారు విఘ్నాలు లేకుండా ఉండటానికి విఘ్నేశ్వర పూజచేస్తారు. ఆ విఘ్నేశ్వరుడిని స్తుతి జేయిస్తుంది...

"విఘ్నమ్మ లేకుండ
విద్య నియ్యొనయ్య
విఘ్నేశ్వరుడ నీకు
వేయి దండాలు..."అనేది

పిల్లవిద్యార్థుల్లోఎక్కువ పాడాలుండవు. విన్నంతనే హృదయసీమల్లో నిలుస్తాయి. ఇటువంటివి బాలుడు ఎన్నైనా ఒక్కపూటలో నేర్చుకోగలడు.

జీవిత సత్యాన్ని- భౌతిక తత్త్వాన్ని పరమార్థాన్ని రసమయంగా బాటిచెప్పిన గేయం:

ఎంతలుకాసే ఎండుమిరా
నుబ్బులు పట్టే లంగుమిరా
నుబ్బులుపట్టే రెండుమిరా
వానలు కురిసే టందుకురా!
వానలు కురిసే రెండుకురా!
బెరువులు నిండే టందుకురా!
చెరువులు నిండే రెండుకురా!
పంటలు పండే టందుకురా!
పంటలు పండే రెండుకురా!
ప్రజలు బ్రతికే టందుకురా!
ప్రజలు బ్రతికే రెండుకురా!
స్వామిని గొలిచే టందుకురా!
స్వామిని గొలిచే రెండుకురా!
ముక్తిని పొందే టందుకురా!"

(చూ:"బాలభాష; పేజీ: 33;సం॥ కీ.శే: వేటూరిప్రభాకరశాస్త్రిగారు)

ఎండలు కాస్తేనుబ్బులు పడతాయి. నుబ్బులు పడితే- వానలు కురుస్తాయి, వానలు కురిస్తే-బెరువులు నిండుతాయి, చెరువులునిండితే పండుతాయి, పంటలు పండితే- ప్రజలు బ్రతుకుతారు... పరమప్రమంలో భౌతిక తత్త్వాన్ని కనుల ముందు నిలబెడుతూ సాగుతుంది. పంటలు పండేది మనకోసం. అవి లేందే మనుగడలేదు.... మనం మనుగడ సాగిస్తున్నందుకు దేవుని కొలవాలి... తద్వారా మనం ముక్తిని పొందుతాము... అదే జీవిత సాఫల్యం..అనే జీవిత సత్యాన్ని నిరూపిస్తుంది.

పైన వివరించిన జీవిత సత్యం తరతరాల భారతీయ సంప్రదాయ బద్ధమైనదే వేదం నుండి గీతచరకా- ఆనాటి వేద పురుషుల నుండి నిన్న మొన్నటి మహాత్ముని వరకూ ఇదే సత్యాన్ని బోధించారు.

పుర్వపట్రగ్రంథాలలో మనకు లేయించి. బువ్వ, పప్పు, పొర,నెయ్యి పెరుగు, అనే భోజనపదార్థాల వరుసతో భోజనం చేయించి. అవ్వ- బువ్వ, అప్పు-పప్పు, పీర, పొర, నెయ్యి-చెయ్యి పెరుగు-పెడగు అనే అనుప్రాసలతో ఆనందాన్ని పంచి హాయిగా నెపుడు వేయించేది.

"రంచికి పోకావా కృష్ణమ్మ
అకంచి వార్తలేమి కృష్ణమ్మా!!"

అనే దీర్ఘగేయం; (చూ: "బాలభాష పేజీ: 34-35) ఈ గేయం దీర్ఘమైనదైనా ఒకరసపు ప్రవాహంలో ఉండటం వలన పిల్లలేగాక బాలురకు ఎక్కడా తడబాటు కలిగించదు.

గేయపు వివరణ:

"బువ్వ తిందువుగాని కృష్ణమ్మా!
నీకు ఆకల్లో పనియేమి కృష్ణమ్మా!!"

అని అడిగిస్తూ:

"అక్కడ ఉన్నది అమ్మ.
నేను; మొక్కిపత్తును కామాక్షమ్మ"

అనే వదంతో ముగిస్తుంది. దీనిలోగూడా ఈశ్వర చింతనే జీవిత పరమార్థం అనే విషయం స్పష్టపడుతుంది.

దేవుళ్ల మనకు దరదరకాల వాళ్లున్నారు. వాళ్ల లెలనిన పలు పుణ్యక్షేత్రాలున్నాయి. అందరు దేవుళ్లు. అందరి హృదయాల్లో భక్తి ప్రవృత్తులను పాదుకొలిపే వారే! అటువంటి పలురకాల దేవుళ్ల గురించీ, వారు వెలసిన పుణ్యక్షేత్రాల గురించీ వివరించే పాట:

"శ్రీ కాళేశ్వర, సిరికొండవాన.
కంచి వరదరాజు, కాళహస్తీశ,

ఏడుకొండలవాడ, ఏకాంబరేశ,
తుంగభద్రా కృష్ణ గంగా కావేరి
అలంపురీ జోగులాంబ, మరిఅనుమకొండ పద్మాక్షమ్మ, అంబాభవల్లి మూర్వాకపురిచెన్న మదిరాలసన్న ఏడు పాయల దుర్గ ఏడుదాల రాజ రాజేశ్వ గిరి రాజేశ్వ యాదగిరివాస బొంతపల్లిరన్న పోత లింగన్న పోచన్న, పైనన్న, పొందుగానీడు ఎల్లవాక్కిచ్చియు ఏలరే నన్ను...

(తెలంగాణా పల్లె పాటలు: పిల్లల పాటలు సంపాదకులు డాక్టర్ బి. రామరాజుపుట: 19)

ఇందులో చాలా క్షేత్రాలు...వాటిల్లోని దేవుళ్లూ అందంగా పొందు పరచబడ్డారు.

పొషం పొండులనే ప్రతి అల్లి కోరుకుంటుంది. అందుకే తన కుమార్తె చేత నోములెన్నో నోమిస్తుంది. అల్లాగే ఒక నోము నోమిస్తూ పాడించే పాట

"పల్లె చిత్త నోము-నోవవే తల్లీ!
పిల్లయాపు పాడి-చేయవే తల్లీ!
ఇల్లు పాల జేర్చి-పలుకవే తల్లీ!
చల్లని కడుపుతో-సాగవే పల్లె!
కొల్లలుగా-సౌభాగ్యమేలవే తల్లి
ఇష్టార్థ సలసిద్ధి-యింపుగాగల్గు
మోక్షసిద్ధియుగల్గు-ముక్తియుగల్గు
ధన ధాన్య సమృద్ధి-బాలగాగలిగుండు
సర్వేశ్వరకరణార-విందములేగల్గు

(చూ: పిల్లల పాటలు: పేజీ 100: ప్రచురణ: కాళహస్తి తమ్మారావు అండ్ సన్స్: రాజమండ్రి)

దీనిలో ఇహంలో సాగించే సుఖజీవన యాత్ర ... పరంలో పొందే మోక్షప్రాప్తి... ప్రతివారికి కావాలనే ఆకాంక్ష బలీయంగా కనుపిస్తుంది.

ఎక్కడో కొండల్లో పుట్టి-కోనల్లో తిరిగి పారుతూ, పంకజాల మహా ప్రవాహమై సాగి, పెద్ద కాలువల్లో పారి పంట కాలువల్లో పారి... పొలాలను చేరి పంటను పండించేవి నదులు. నదులను కూడా దేవతలుగా భావించటం మన సాంప్రదాయం. పొంగి పరవళ్లెత్తి ప్రవహించే గోదావరమ్మను చూచి పడవలు నడిపే పరంగులో...పరవళించిన బాలలో భక్తిలో పాడే పాట యిది చూడండి:

"గోదావరమ్మకు కొట్టరా ఇంకాయ
కుంకుమ బొట్టెట్టి-కొట్టరాఇంకాయి
గోదావరమ్మకు-గొజ్జంగి పూదండ
గంగమ్మ తల్లికి-చెంగల్వ పూదండ
తేనెపూపూల సరద-దేవికర్పించండి
నదికి కొబ్బరి కాయలు కొట్టి పూల దండలర్పించటం దీనిలోసూచితమైంది,

దీపంచె లిగించిన వెంటనే ఆ దీపానికి హారతి పిడటం ప్రతివారు చేసేపని పగలంతా సూర్యుడు పరిపాలన జేస్తూ తెల్లన్ని తళుకున్ని వృదిపరకా నింపుతాడు...అప్పుడు ఎవరికీ దీపం అవసరం పుండదు. ప్రొద్దు మునిగినాక చీకట్లు అవరిస్తాయి, ఆ చీకట్లో వెలుతురునిచ్చేది దీపం. అందుకనే... దీపానికి హారతిపటం...

"అంగారక ఆదిరక
దివ్యరక దీపరక
చిన్ని నా అన్నాయికి
శ్రీరామ రక...

అంటూ తల్లులు దీపాల ఎదుట దిట్టి తీసినేసి నా...సంధ్యాదీపానికి మ్రొక్కిస్తారు.

భక్తి భావ పూరితాలైన ఇలాంటి జానపద గేయాలు పిల్లలకు పనికివచ్చేవి ఎన్నో ఉన్నాయి....ఇలా సోసాలై అసల్ప, మహా ప్రవంతియై సాగిన బాలల జానపద గేయ ప్రవంతికి అడ్డు పట్టణ కట్టే...మంచిపిటి ప్రుంతలుగా ఏర్పరచుకుంటూ పోలే...విస్తృతులు లవుతాయా; అంతెక్కడ

విశ్వ విఖ్యాత వ్యాఖ్యాత

మల్లినాథ సూరి

ఆంధ్రుల కీర్తిపతాకను ఆకాశ ప్రపంచంలో ఎగురవేసిన మహనీయులలో కోలాచల మల్లినాథసూరి ప్రథమగణ్యుడు. ఇతడు పెదకు మండలంలో పెదకు పట్టణమునకు సమీపమందున్న కొలిచెలము గ్రామమందు జన్మించాడు. ఇతని కాలం క్రీ. శ. పదునాల్గవ శతాబ్దమని పరిశోధక పండితులు నిర్ణయించారు. మల్లినాథుని వంశం పండిత వంశముగా ప్రసిద్ధిగాంచినది. ఇతని తాత మల్లినాథుడు శతావధానియై కాకతి ప్రతాపరుద్ర చక్రవర్తిచే కనకాభిషేక గౌరవాన్ని పొందినవాడు. మల్లినాథుని తండ్రి కనన్ది మంత్రశాస్త్రవిదుడు. త్రాత కల్పనమునకు వృత్తిప్రాణాడు. మొదటి మల్లినాథుని కవర్ధిని గూర్చి ఆ వంశం వారైన నారాయణ పండితుడు ఇట్లా స్తుతించాడు:

"కాలిచెల మాన్యయార్థిందుః
మల్లినాథో మహాయశాః
శతావధాన విఖ్యాతో
వీర రుద్రాభి వర్ణితః
మల్లినాథాత్మజ శ్రీ మాన్
కవర్ధి మంత్ర కోవిదః
అఖిల ప్రాత కల్పజ్ఞ
కారికా వృత్తి మాతనోత్"

మల్లినాథుని కుమారులు పెద్దిభట్టు, కుమారస్వామి, గిరినాథుడు వీరందరూ విద్వాంసులే. కుమారస్వామి సుప్రసిద్ధాలంకార గ్రంథమగు ప్రతాపరుద్రయశోభూషణమునకు రత్నాపణము అనే వ్యాఖ్య రచించాడు.

మల్లినాథుడుమహాపండితుడు.అతనికి రాని శాస్త్రముగానీ, విద్యగానీ లేదనితోస్తుంది. "వాణీరాణాయుడేమణీ గణదవా" అనే శ్లోకాన్నిబట్టి అతడు తర్క-వ్యాకరణ మీమాంసా మంత్రతంత్రశాస్త్రములలో విద్వాంసుడని తెలుస్తున్నది. ఈ శాస్త్రములేకాక అశ్వగజరత్న సంగీతాయుర్వేదాది విద్యలయందు కూడా ప్రవీణుడనీ, విఘంటువులు అతనికి వాచోవిధేయాలని అతని వ్యాఖ్యానములబట్టి తెలుస్తున్నది. పండితాగ్రేసరుడుగా ఎన్నెన్ని శాస్త్రాలను, ఎన్నెన్ని విషయాలను గ్రహించాడో పరిశీలిస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

ఇతడు కాళిదాసు రచించిన రఘువంశ,కుమారసంభవ,మేఘదూతములకు సంజీవని వ్యాఖ్య. కిరాతార్జునీయమునకు ఘంటాపదవ్యాఖ్య. శిశుపాలవధకాన్యమునకు సర్వంకష వ్యాఖ్య. వైదర్భి పరిణయమునకు జీవాతువ్యాఖ్య. భట్టి కావ్యమునకు సార్వభౌమవ్యాఖ్య. ఏకావళికి తరిణవ్యాఖ్యారచించాడు. ఇవేకాక ఇంకా ఎన్నో కావ్యములకు గ్రంథములకు వ్యాఖ్యానాలు రచించినట్లుతెలుస్తున్నది కాళిదాస కావ్యత్రయమునకు సంజీవనీ వ్యాఖ్య రచించడంలోని ఉద్దేశం మల్లినాథుడు ఇట్లా ప్రకటించాడు

"భారతీ కాళిదాసస్యకావ్యాఖ్యా
వివమూర్చితా
ఏషా సంజీవనేటీకా కాపదవ్యాప్తి
వయిష్యతి"

కావ్యాఖ్యానములనే విషము చేత మూర్ఛిల్లిన కాళిదాస కవితాసరస్వతి ఈ నా సంజీవనిటీకచేత జీవింపగలదు. ఇలా చెప్పడంలో అతని ఆత్మ విశ్వాసమూ, వ్యాఖ్యాన విధాన నైపుణ్యమూ వికసమౌతున్నది. రఘువంశాది కావ్యాలకు ఇదివరకు ఎన్నో వ్యాఖ్యానాలున్నూ

> వేమూగంటి నరసింహాచార్యులు

మల్లినాథుని వ్యాఖ్యలు వచ్చినతరువాత అవి సూర్యుని ముందు దివిటీలవలె వెలవెలపడమేకాక కొన్ని కాలగర్భంలో కలిసి పోయినవి. మేఘ దూతమునకు ఎదిని వ్యాఖ్యానములు రచించ బడినవి. వీటిలో మల్లినాథుని వ్యాఖ్యమే ఖ్యాతి నొంది సర్వజన సమాదర పాత్రమైనది. "నామూలం లిఖ్యతేకించిత్ నానపేక్షితముచ్యతే" అని తన వ్యాఖ్యాన విధానమును గూర్చి తెలిపినాడు. మూలంలో లేని దానిని చెప్పనని ప్రతిజ్ఞాపూర్వకముగా ప్రకటించాడు.

మల్లినాథసూరి విజయనగరచక్రవర్తి ప్రౌఢదేవరాయల కీరిక మేరకు వైశ్యవంశ సుదర్శనమనే గ్రంథాన్ని రచించి, వైశ్యవంశీయులు ఎవరు? అనే విషయాన్ని స్మృతి పురాణ నిఘంటు జ్యోతిషాది గ్రంథములను పరిశీలించి నిర్ణయించాడు. దీనివల్ల మల్లినాథుని సకల శాస్త్రపారంగత్వము పిల్లలోతున్నది.

మల్లినాథుడు మహాపండితుడే కాక మహాకవి. భావయిత్రీ కారయిత్రీ శక్తి పుష్కలముగా ఉన్నవాడు. ఇతడు రఘువీర చరితము అనే ఎదు సర్గల